

CONFERINTA DE PRESA COFACE ROMANIA

20.02.2019

EUGEN ANICESCU, COUNTRY MANAGER

IANCU GUDA, SERVICES DIRECTOR

AGENDA

A. Economia globala

B. Romania
Contextul macroeconomic 2018 - 2019

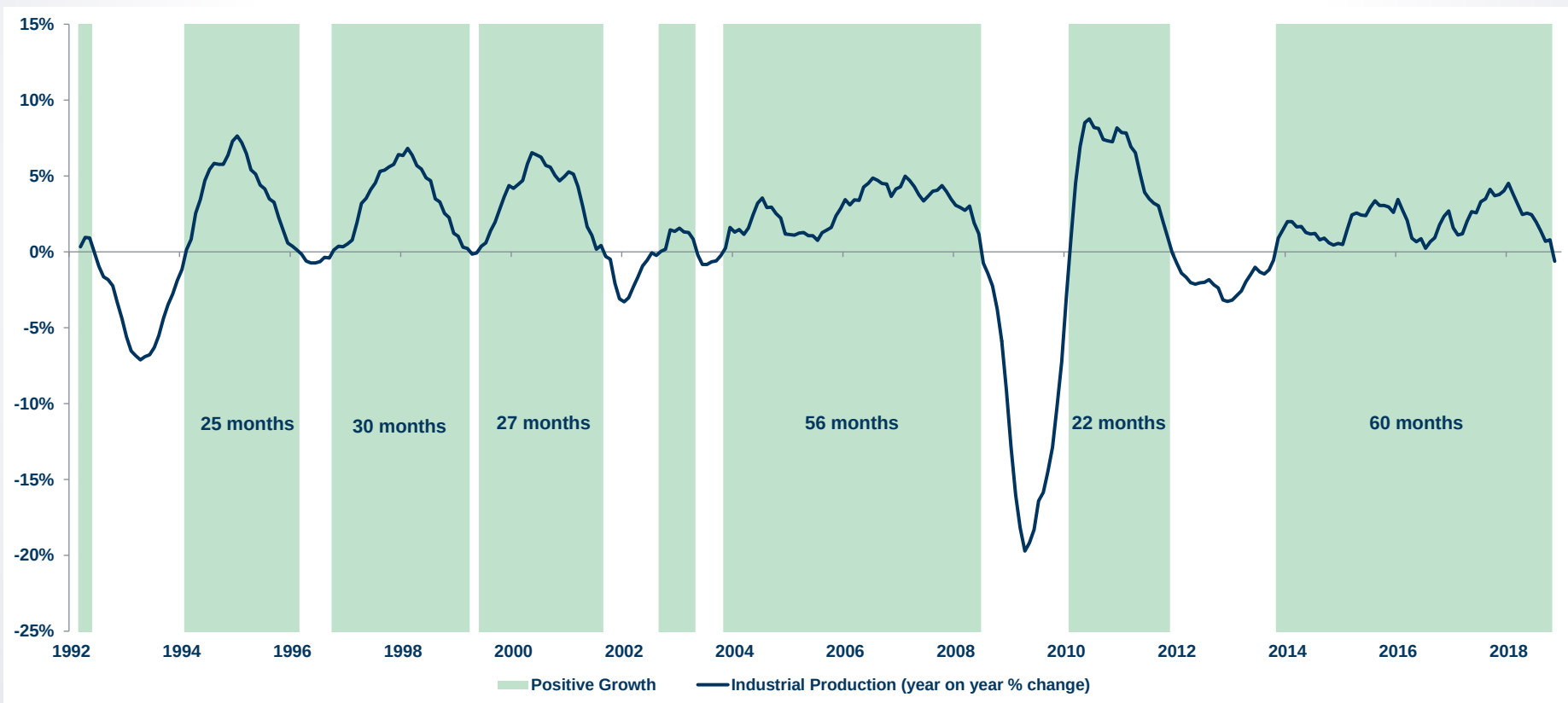
C. Romania
Mediul de afaceri

EUROPA

CARE SUNT PERSPECTIVELE MEDIULUI DE BUSINESS?

INDUSTRIA IN ZONA EURO: SFARSITUL UNUI CICLU DE EXPANSIUNE LUNG

Zona Euro: Productia Industrială
(modificare de la an la an %)

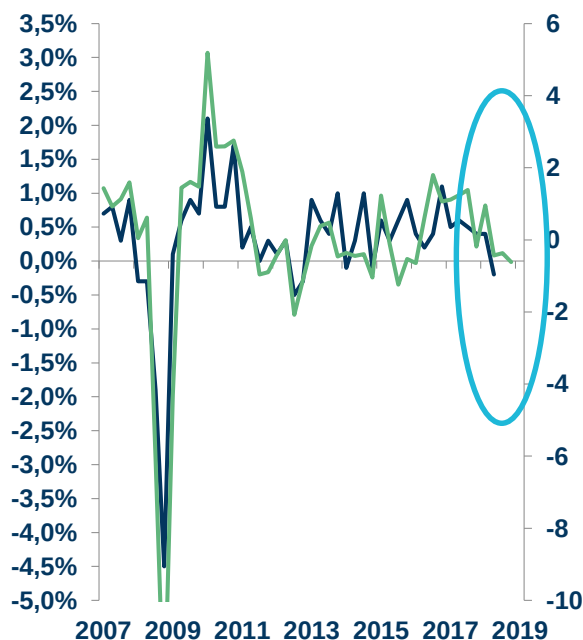
INDICATORUL ECONOMIC COFACE ARATA O CRESTERE MAI LENTA

Indicatorul Economic Principal Coface si cresterea trimestriala a PIB-ului

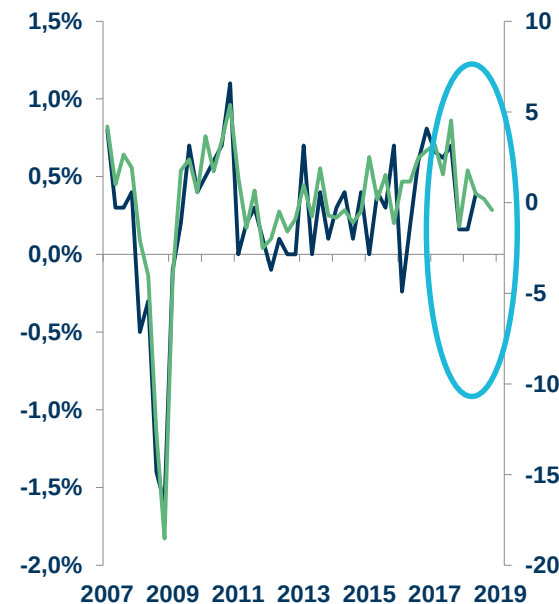
Italia

Germania

Franta

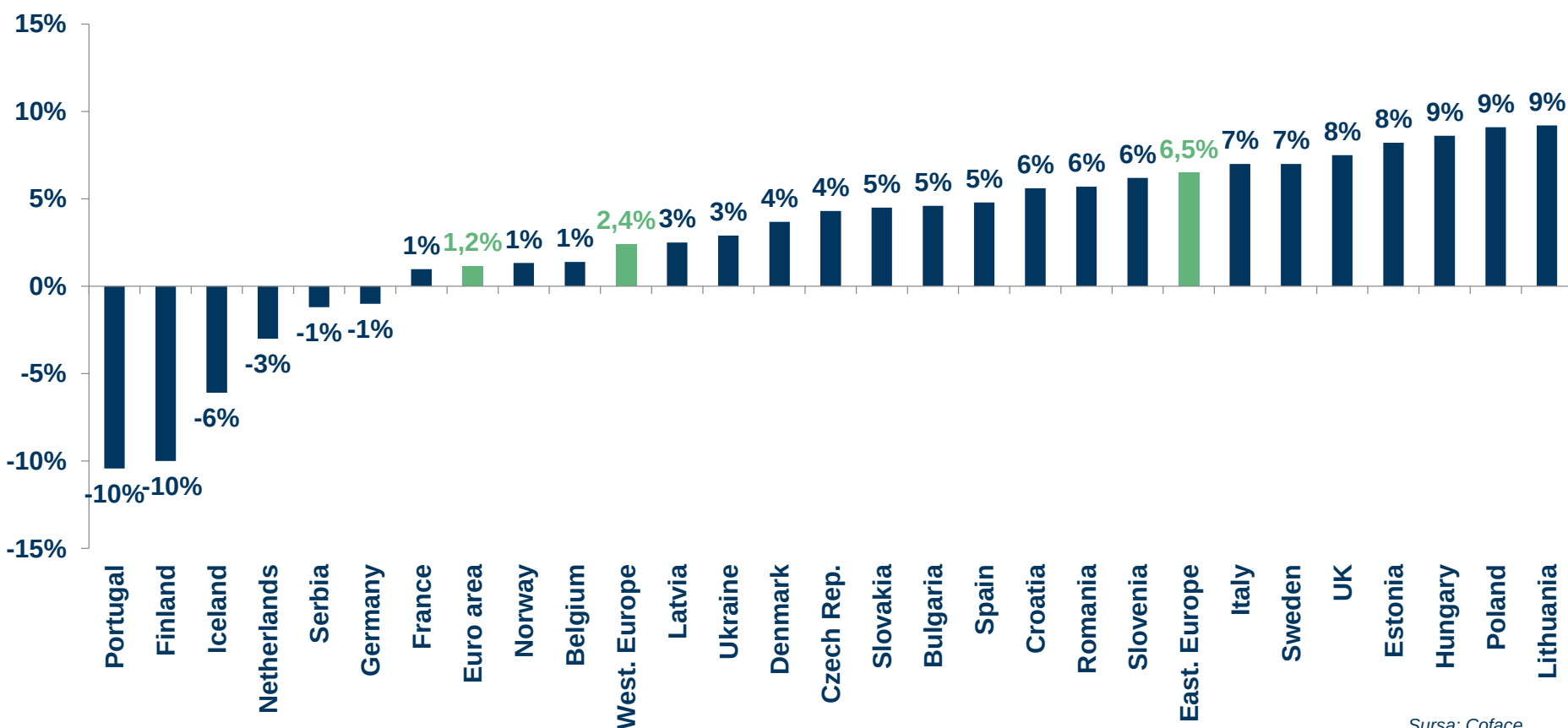

— Indicatorul Economic Principal Coface (RHS)

— Cresterea PIB (LHS, de la trimestru la trimestru)

EUROPA: MAI MULTE COMPANII VOR INTRA IN INSOLVENTA IN 2019

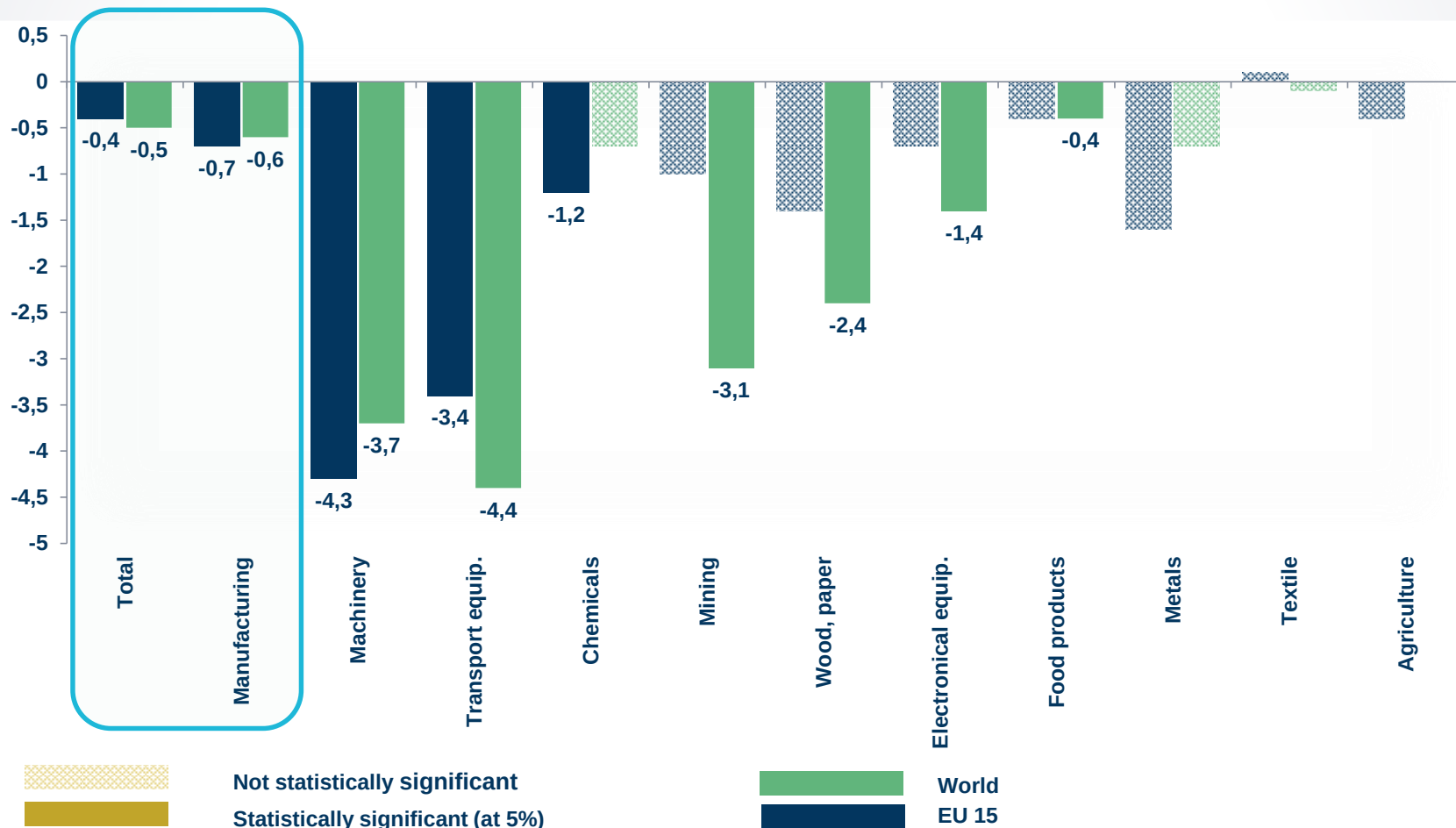
Insolventele in Europa: Proгноza de crestere Coface pentru anul 2019

Sursa: Coface

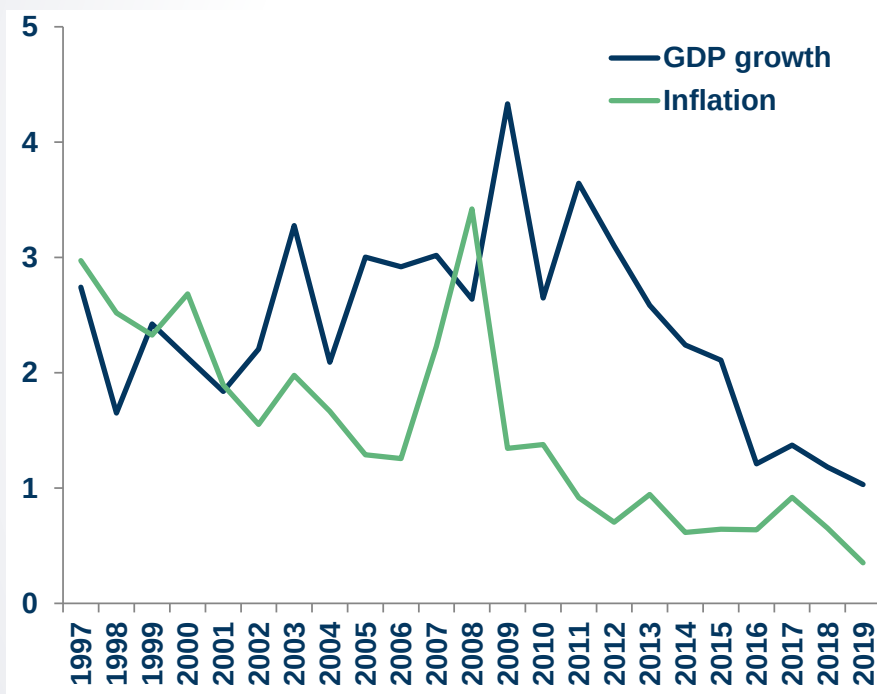
PROTECTIONISMUL SUA - CHINA: ATENTIE LA EFECTELE INDIRECTE ASUPRA COMPANIILOR EUROPENE

Elasticitatea Exporturilor cu valoare adaugata interna (DVA Exports)
din Tara X in relatie cu tarifele US pentru tara Y (DVA Receiver)

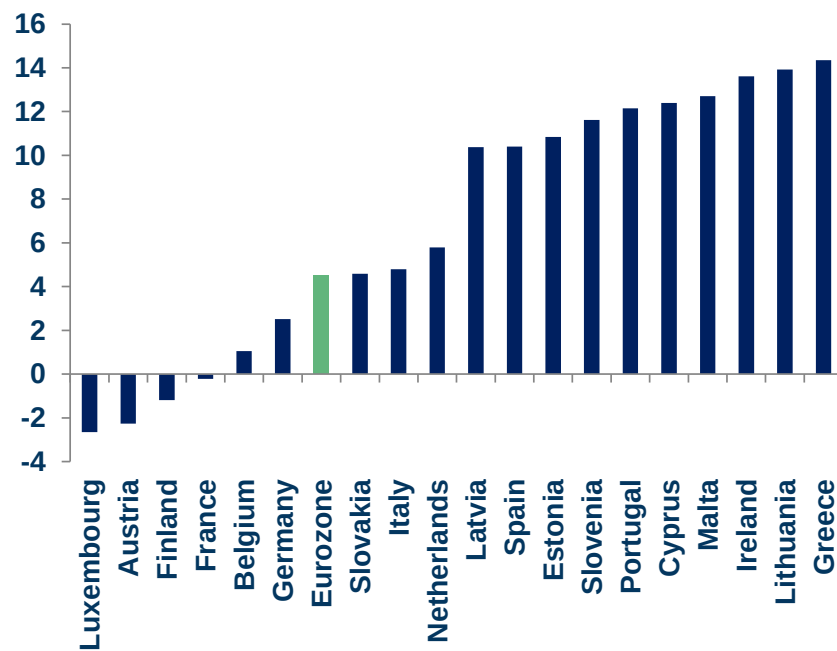
ZONA EURO: PROGRESE IN CEEA CE PRIVESTE CONVERGENTA ECONOMICA

Tarile din Zona Euro:
deviatie standard a cresterii PIB si a ratei inflatiei

Surse: FMI, Coface

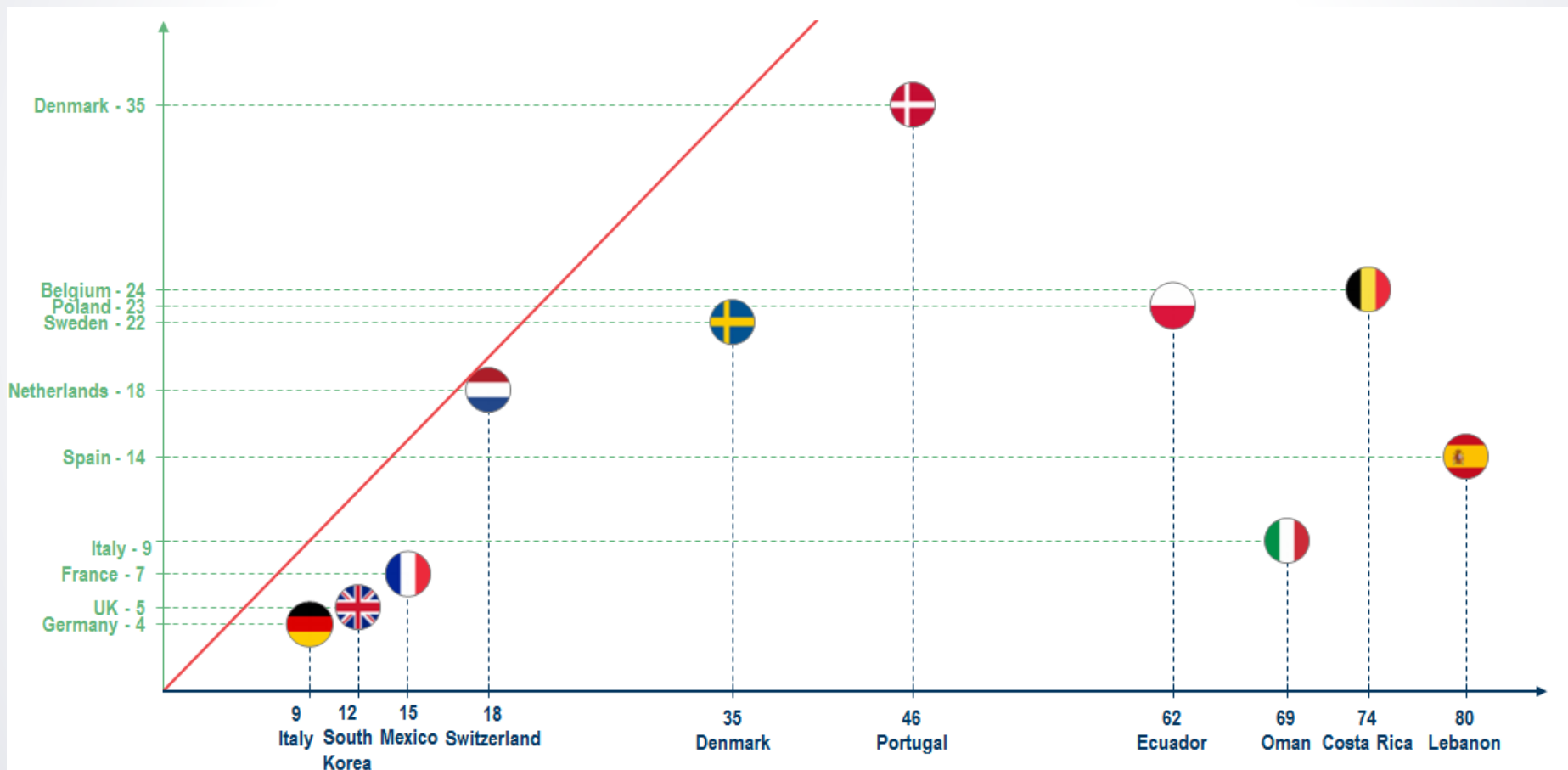
Zona Euro: Modificarea Contului Curent
intre 2008 si 2018 (in pp din PIB)

Surse: FMI, Coface

RISCU POLITIC IN EUROPA: MASURI VERSUS PERCEPTII (1/2)

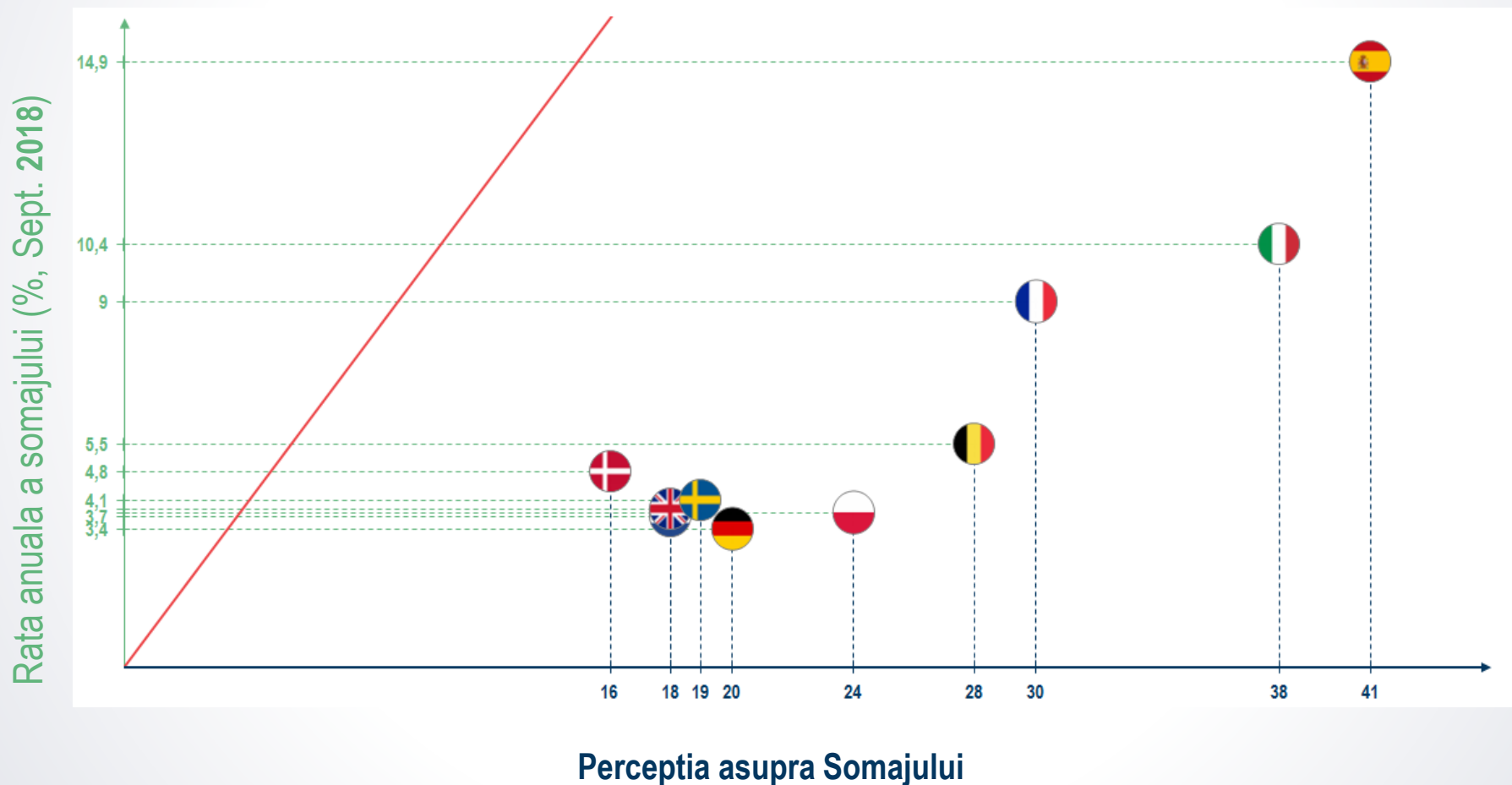
Care sunt cele mai mari 200 de economii?

Perceptia asupra PIB-ului

RISCU POLITIC IN EUROPA: MASURI VERSUS PERCEPTII (2/2)

Care credeti ca este rata somajului in fiecare tara?

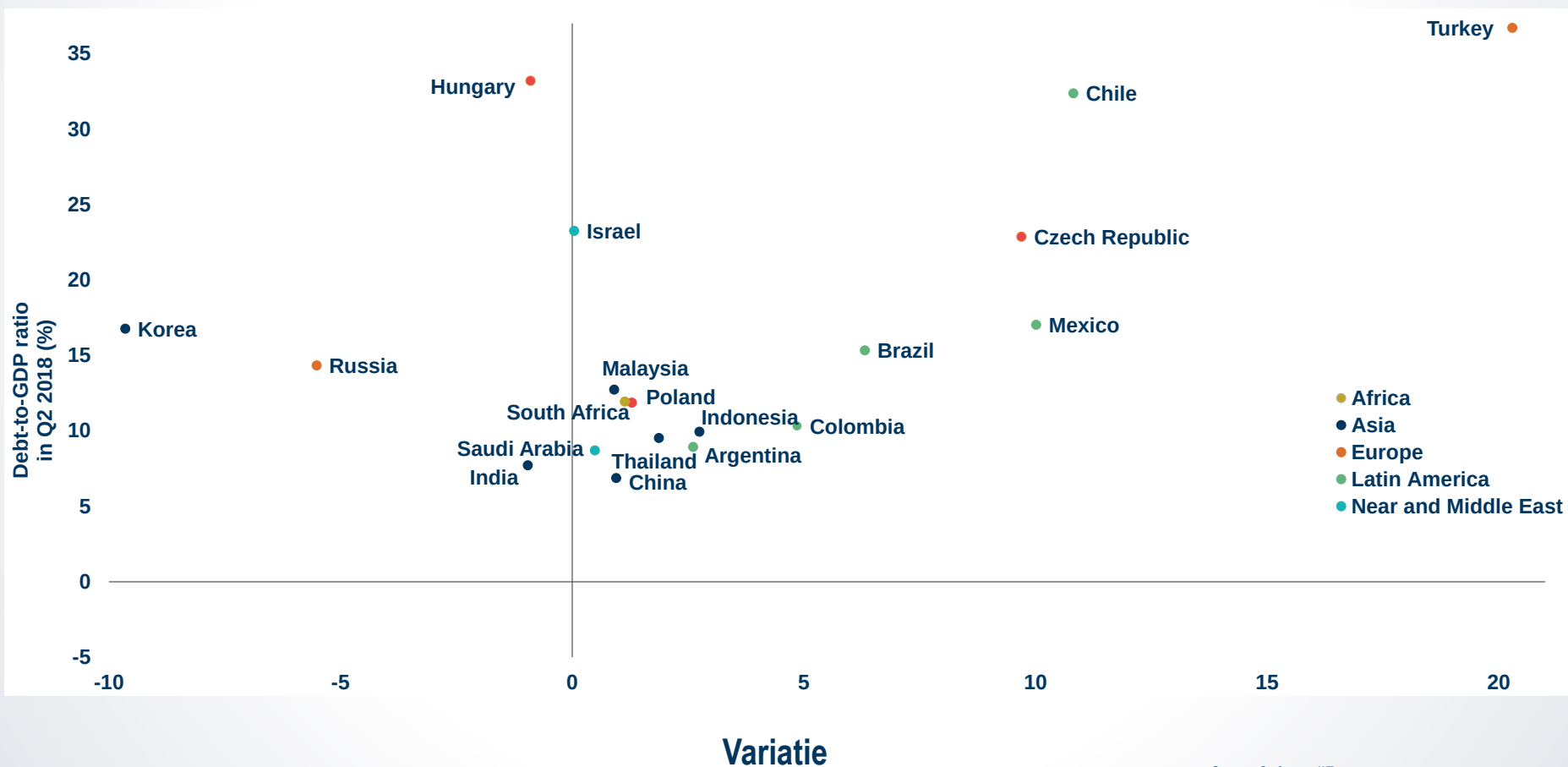

PIETELE EMERGENTE

PERSPECTIVELE ANULUI 2019

DATORIA CORPORATIVA IN PIETELE EMERGENTE: INAPOI LA PACATUL ORIGINAL

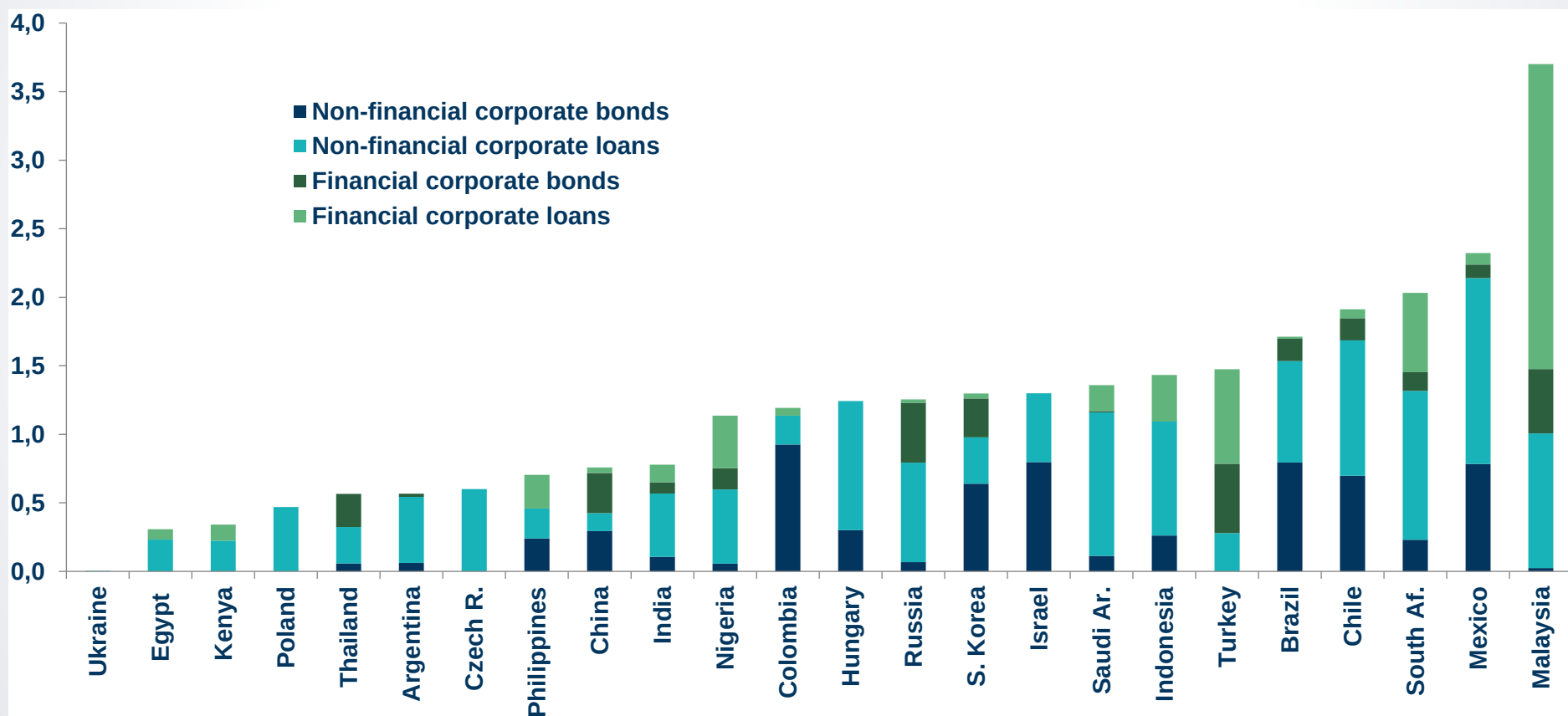
Datoria Corporativa Denominata in USD si EUR

Surse: Coface, IIF

DATORII CORPORATIVE MARI, CU SCADENTA IN USD, IN ACEST AN

Datoria corporativa denominata in USD, scadenta in 2019 (ca pondere din PIB)

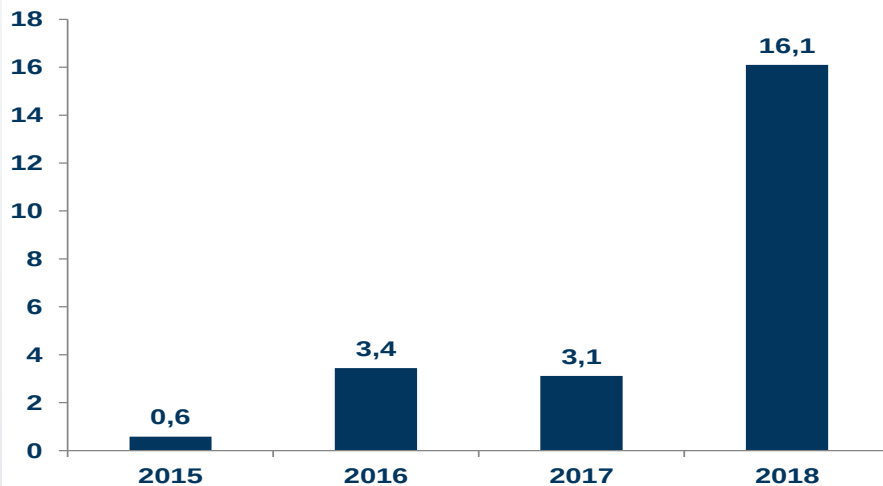
Surse: Coface, IIF

AFACERILE IN CHINA: RISC DE CREDIT CORPORATIV MAI MARE

China PIB Real

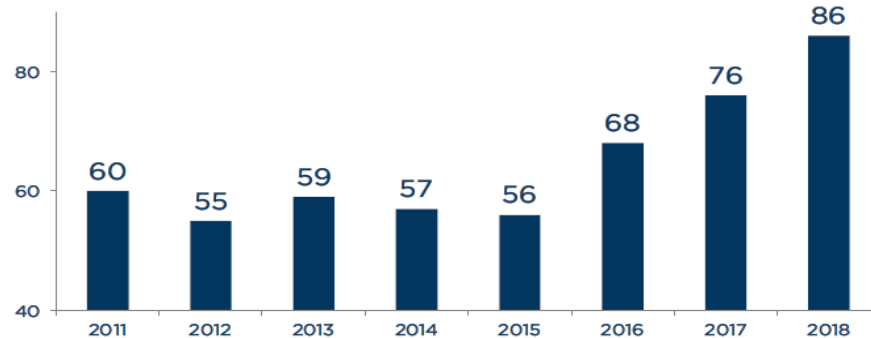

China: Valoarea restanta a obligatiunilor corporative (MLD USD)

China: Sondajul platilor corporative Termene, numar de zile

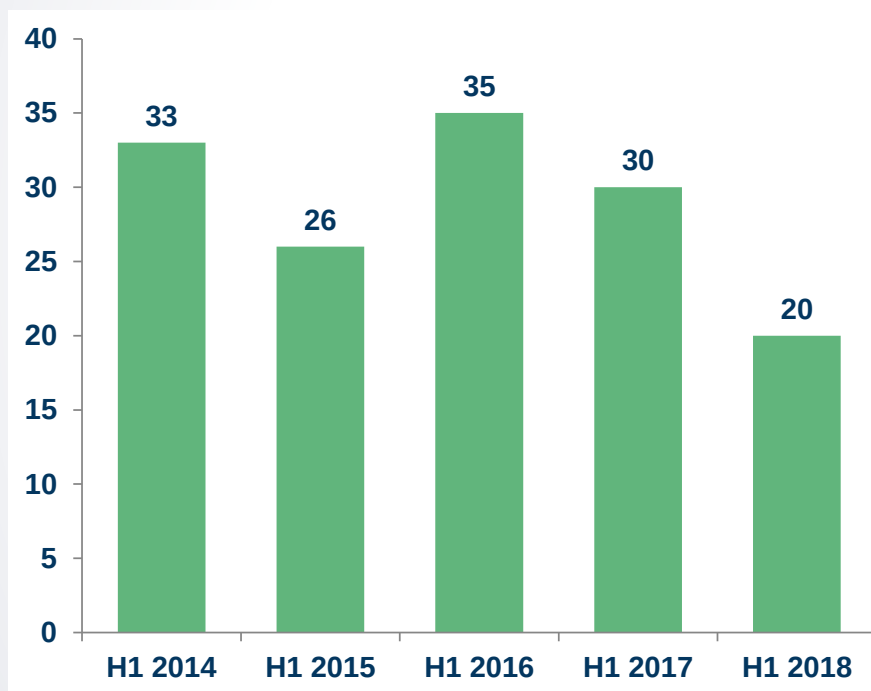
Coface Payment Survey: Average Credit Terms (days)

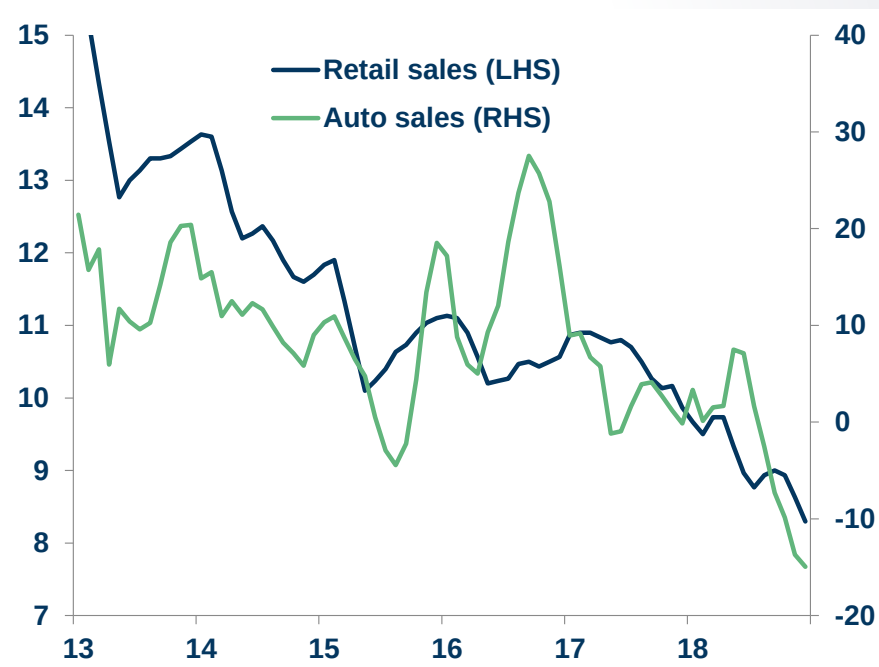
Sursa: Coface

ESTE PREGATIT CONSUMATORUL CHINEZ SA IA O PAUZA?

China: Imprumuturi bancare pentru IMM-uri
(% din totalul imprumuturilor acordate intreprinderilor)

China: Retailul si vanzarile auto
(schimbari de la an la an %)

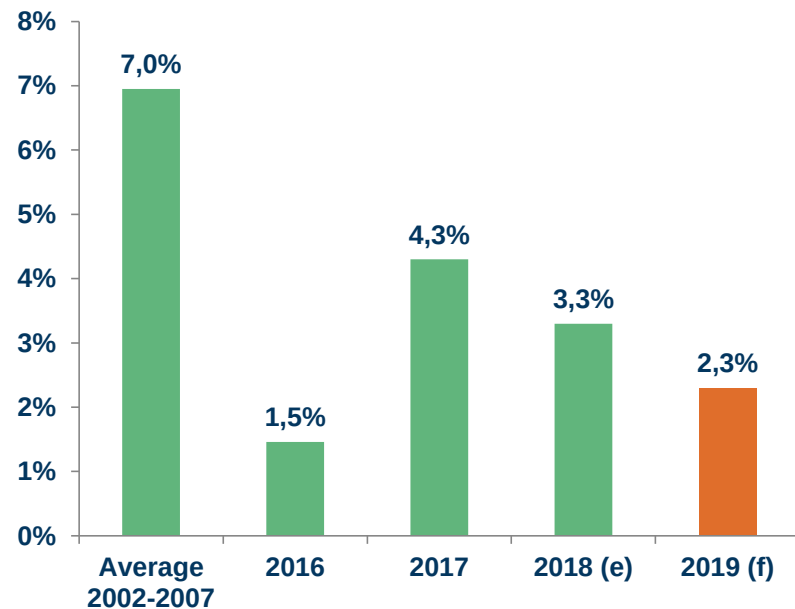
CRESTEREA COMERTULUI MONDIAL VA DECELERA IN CONTINUARE, IN ACEST AN

Pieteile emergente: Evolutia PIB-ului
(de la trimestru la trimestru %)

Surse: IIF, Coface

Comertul mondial
(schimbare % de la an la an)

e: estimat, f: forecast (previziune)
Sursa: Coface

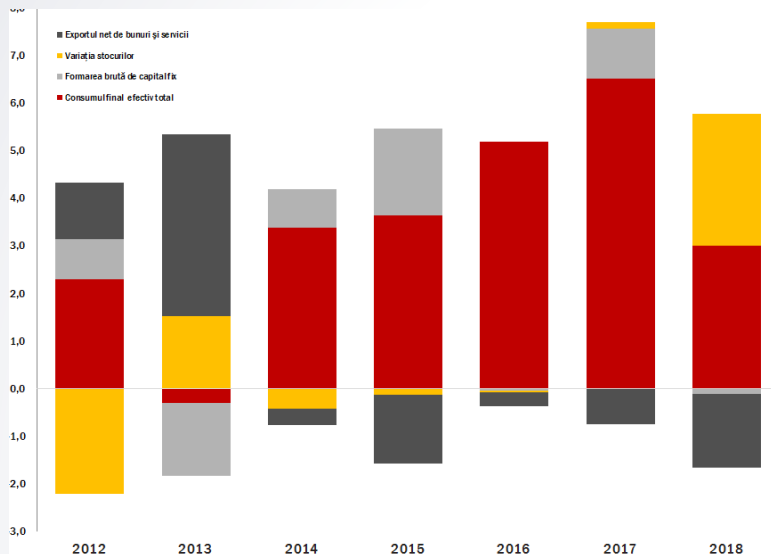

AGENDA

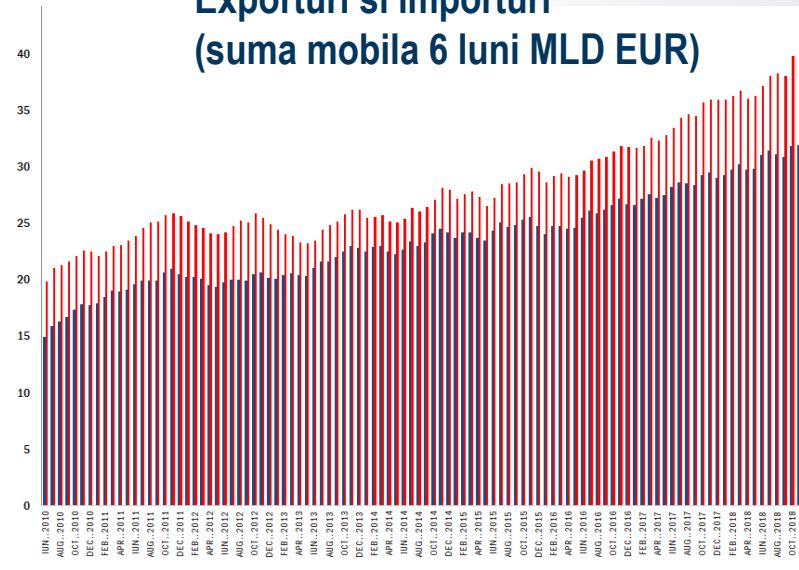
B. Romania Contextul macroeconomic 2018 - 2019

CRESTEREA DEZECHILIBRELOR MACROECONOMICE

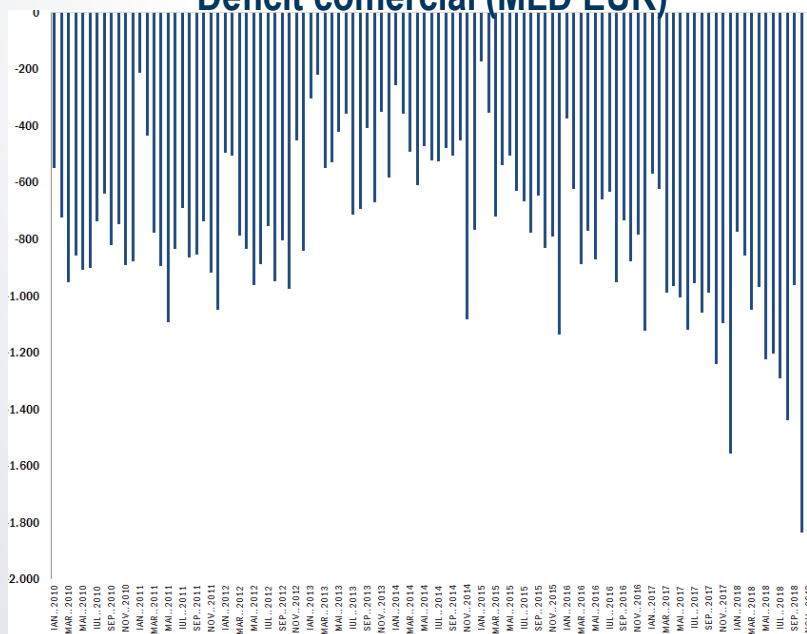
Factorii explicativi ai dinamicii PIB

Exporturi si importuri (suma mobila 6 luni MLD EUR)

Deficit comercial (MLD EUR)

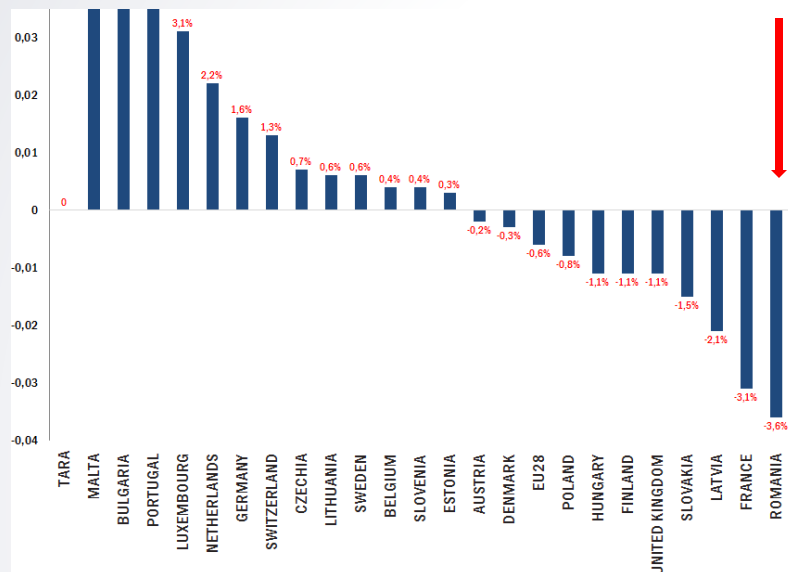

Evolutia cursului RON/ EUR

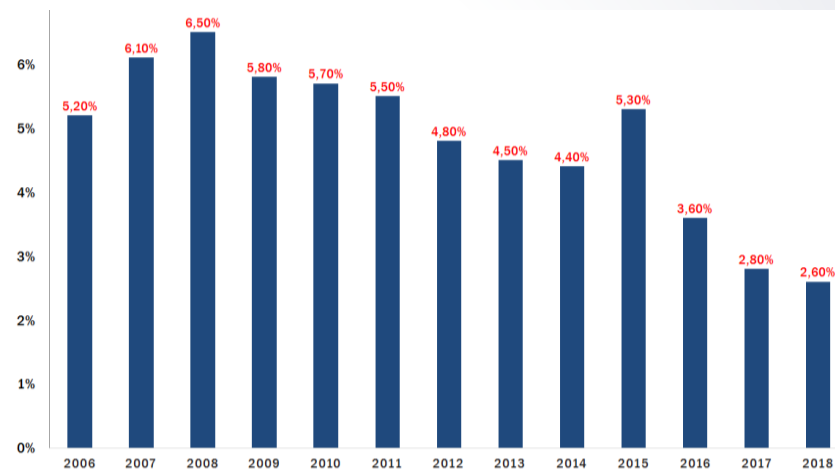

DEZECHILIBRUL FISCAL PROCICLIC → CRESTEREA DATORIEI

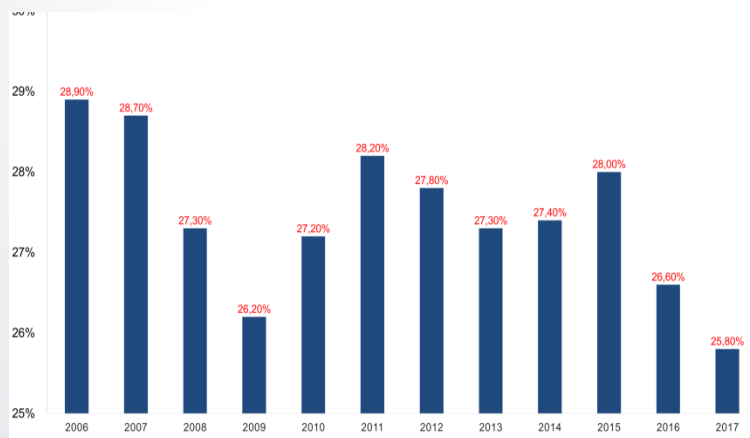
Deficit (-) / Excedent (+) % PIB-Trim III 2018

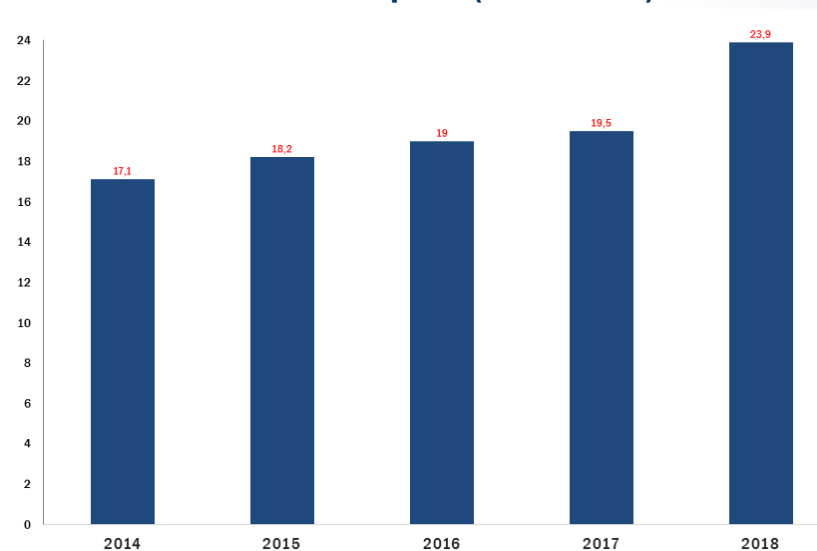
Investitiile publice (% din PIB)

Ponderea veniturilor fiscale exprimate ca % in PIB

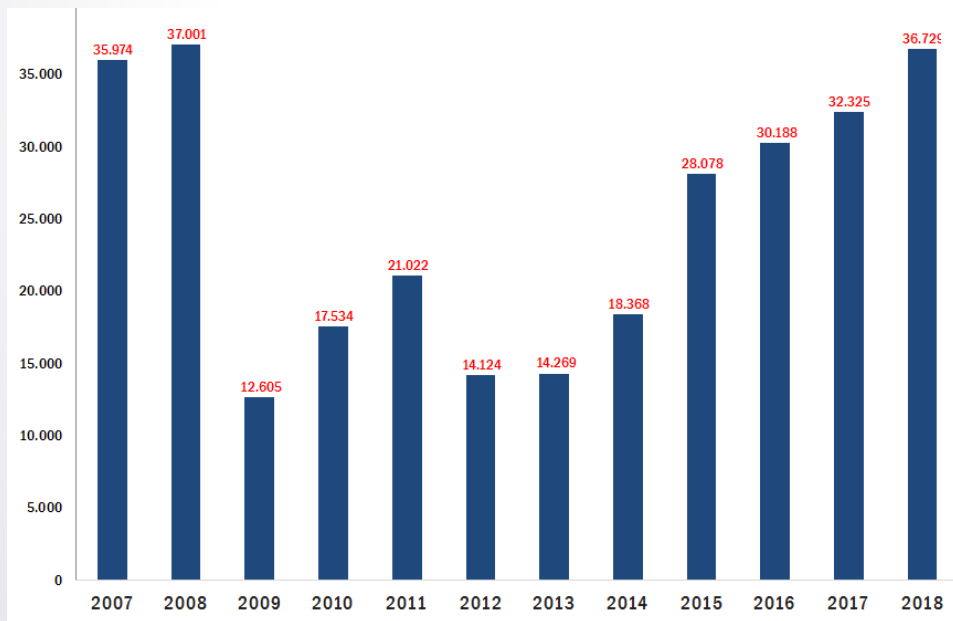

Cheltuieli de capital (MLD RON)

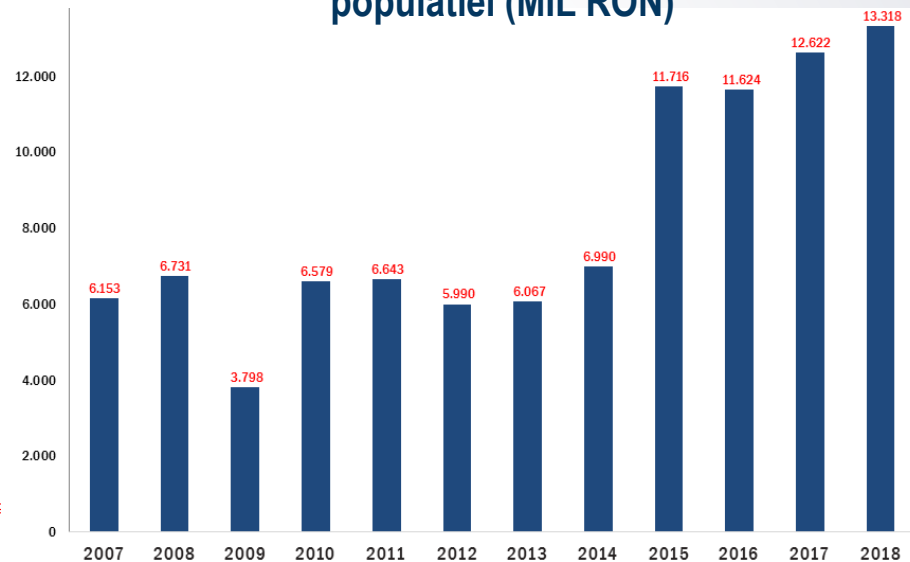

↓ CREDITARE => ↓ CONSUM => ↓ DIMINUAREA INVESTITIILOR

Total valoare credite noi acordate populatiei
(MIL RON)

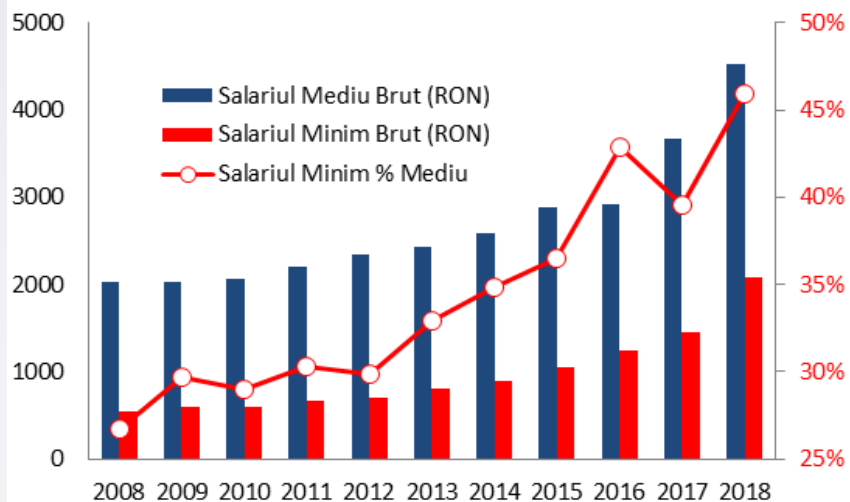

Total valoare credite imobiliare noi acordate
populatiei (MIL RON)

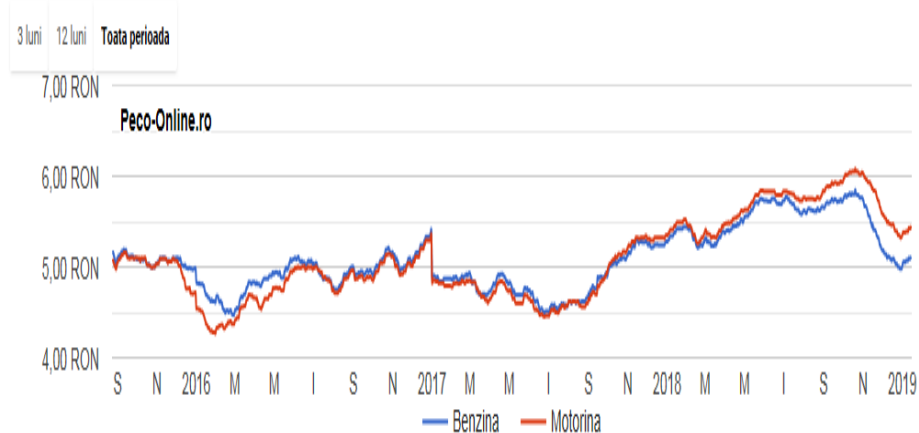
MEDIUL DE AFACERI - PRESIUNI ASUPRA COSTURILOR

Evolutia salariului minim versus mediu

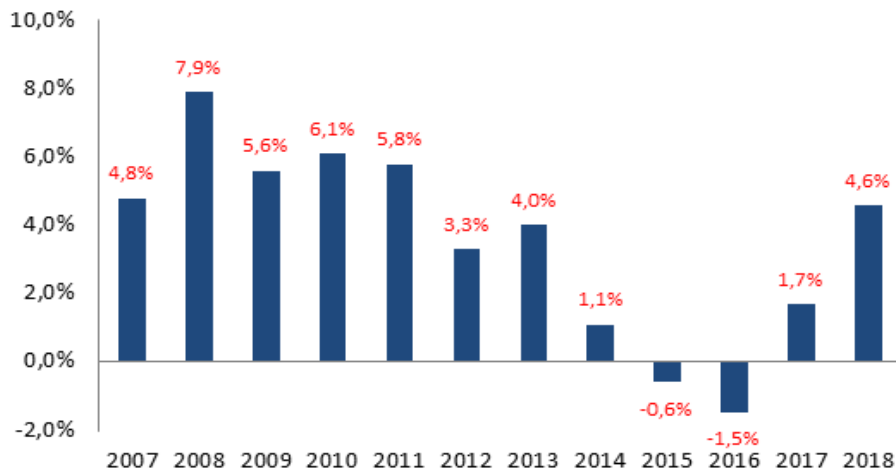

Sursa: INSSE

Evolutia preturilor la benzina si motorina in Romania

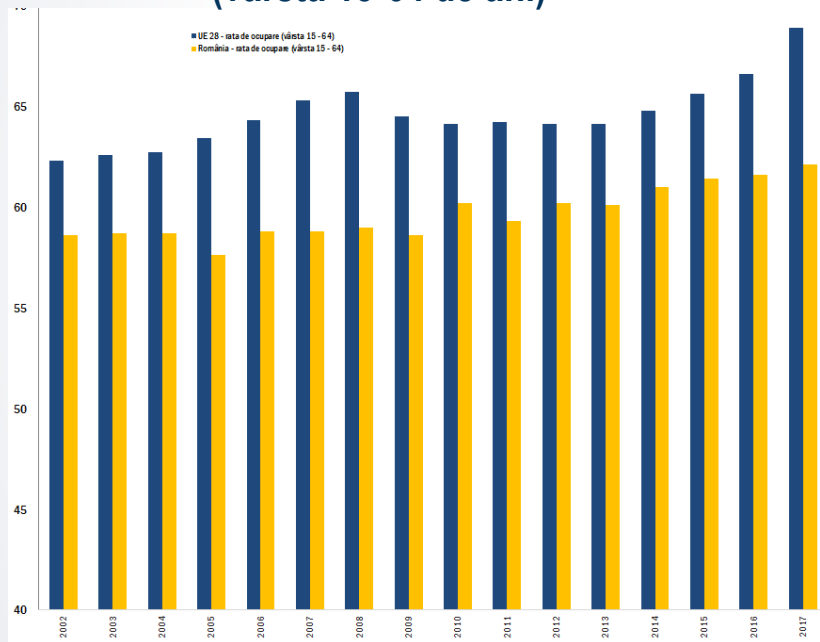
Inflatia anuala

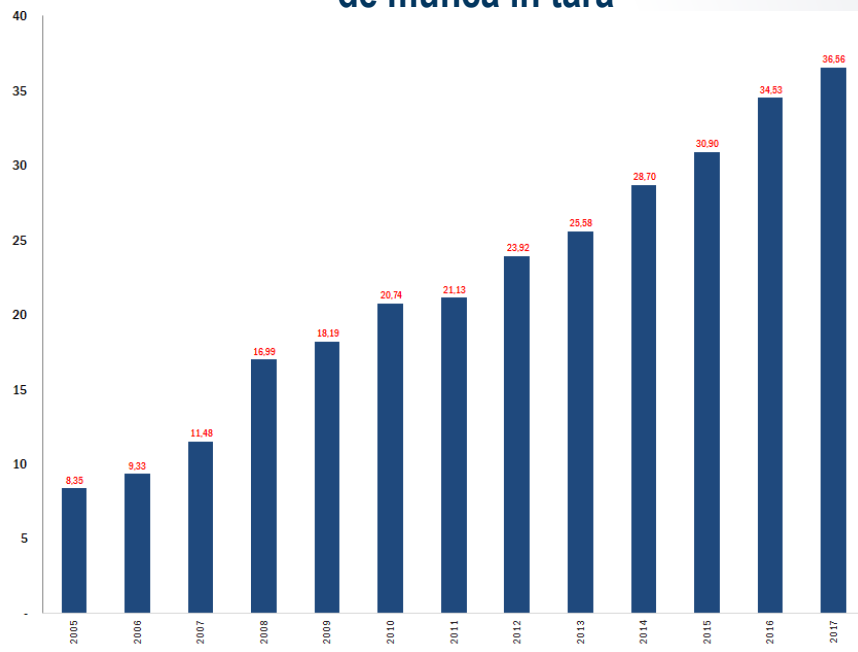
Sursa: INSSE, BNR

TENSIONAREA FORTEI DE MUNCA → DIMINUAREA INVESTITIILOR

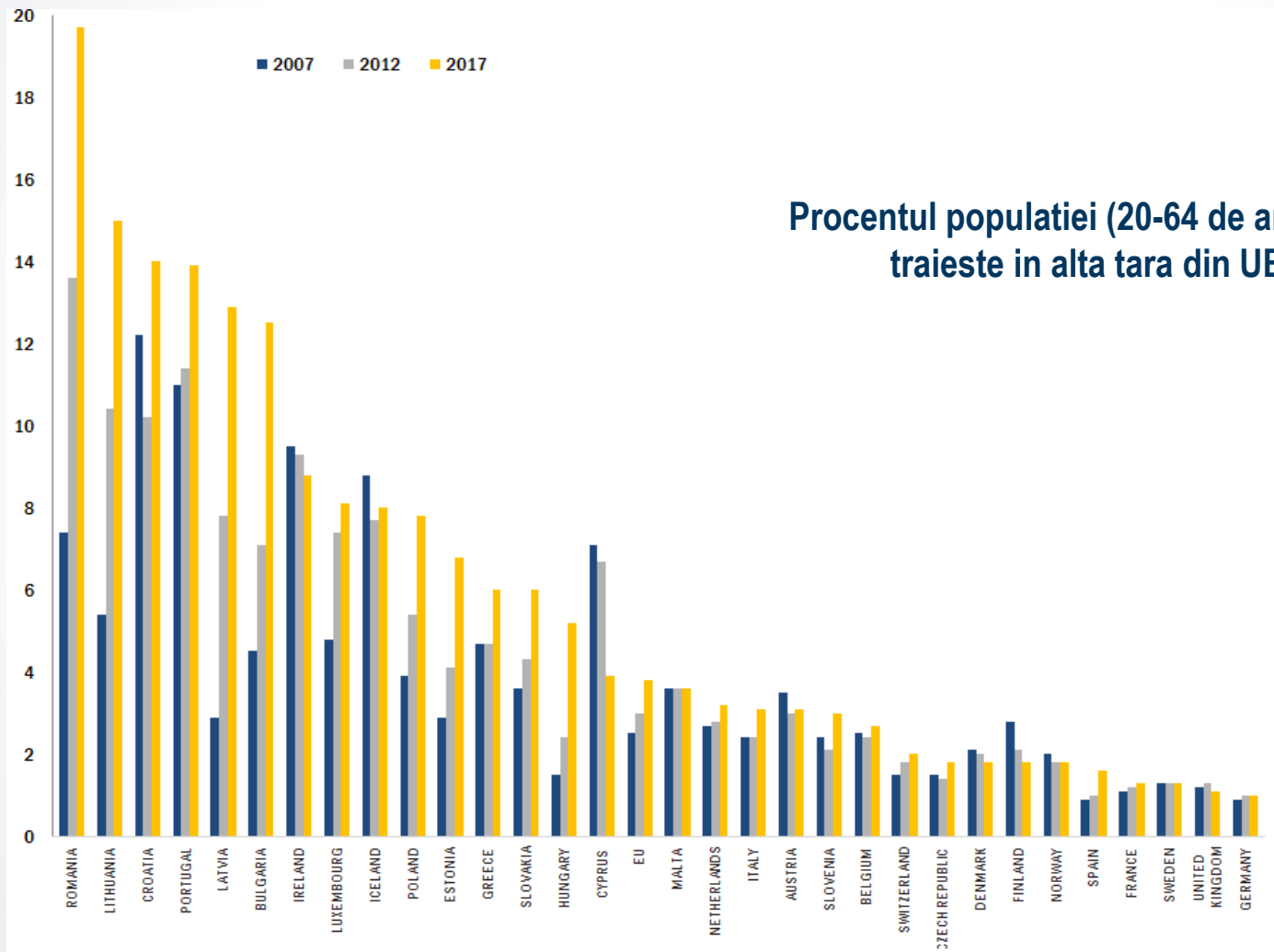
Rata de ocupare a fortei de munca (varsta 15-64 de ani)

Total romani plecati in strainatate / Total forta de munca in tara

TENSIONAREA FORTEI DE MUNCA → DIMINUAREA INVESTITIILOR

INFRASTRUCTURA RUTIERA → RIGIDITATEA MUNCII SI ↘ INVESTITIILOR

Infrastructura de transport public rutier

Tara	Autostrazi (km)	Autostrazi (km la 1000 locuitori)	Clasament dupa autostrazi (km/1000 loc)
SI	769	0,37	1
ES	14.701	0,31	2
CY	257	0,3	3
HR	1.254	0,29	4
LU	152	0,29	5
PT	2.988	0,28	6
DK	1.195	0,21	7
SE	2.013	0,21	8
AT	1.719	0,2	9
IE	900	0,2	10
FR	11.465	0,18	11
DE	12.879	0,16	12
NL	2.666	0,16	13
BE	1.763	0,16	14
HU	1.515	0,15	15
FI	810	0,15	16
EL	1.659	0,15	17
IT	6.726	0,11	18
LT	309	0,1	19
EE	124	0,09	20
SK	419	0,08	21
BG	541	0,07	22
CZ	751	0,07	23
UK	3.756	0,06	24
PL	1.365	0,04	25
RO	550	0,03	26

Grafic 1: Rețeaua de autostrăzi în UE

Sursa: Eurostat

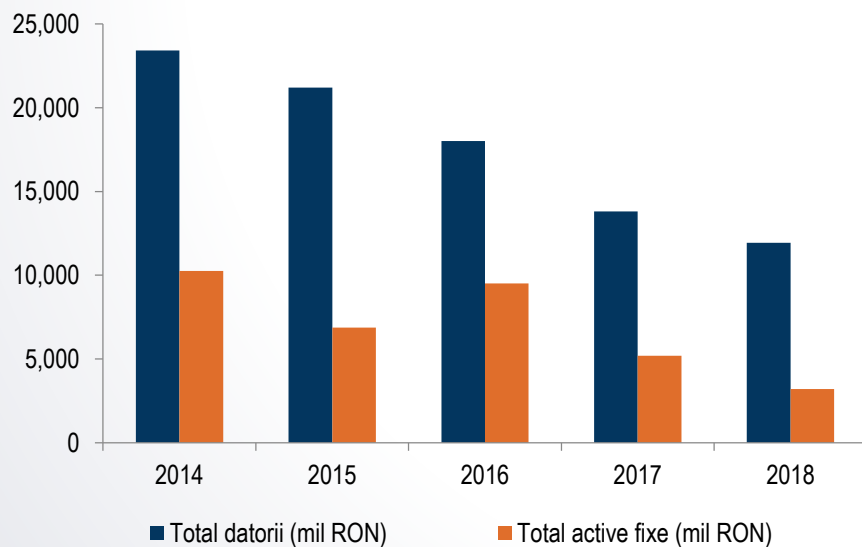
AGENDA

B. Romania Mediul de afaceri

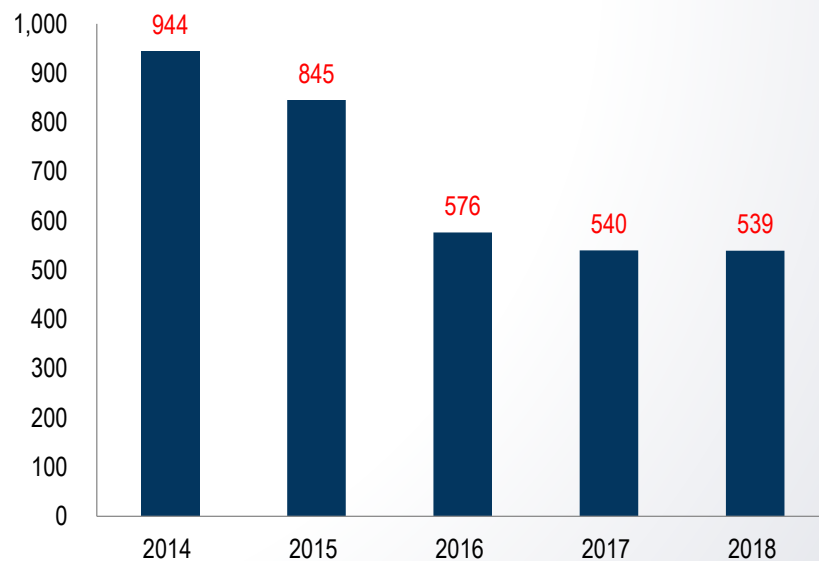
EVOLUTIA INSOLVENTELOR

Indicator Financiar	2014	2015	2016	2017	2018
Numar companii insolvente	20.170	10.174	8.053	8.256	8.177
Din care, au depus financiare:	9.381	5.372	4.429	4.149	4.476
Total datorii (MIL RON)	23.426	21.213	18.006	13.804	11.931
Total active fixe (MIL RON)	10.247	6.870	9.502	5.184	3.209
Pierderi (datorii - active imobilizate) - MIL RON	13.179	14.343	8.504	8.620	8.722
Pierdere medie / companie (MIL RON)	1,40	2,67	1,92	2,08	1,95
Numar angajati	82.273	81.577	69.886	47.578	41.925
Numar angajati / companie	8,8	15,2	15,8	11,5	9,4

Impactul companiilor insolvente (MIL RON)

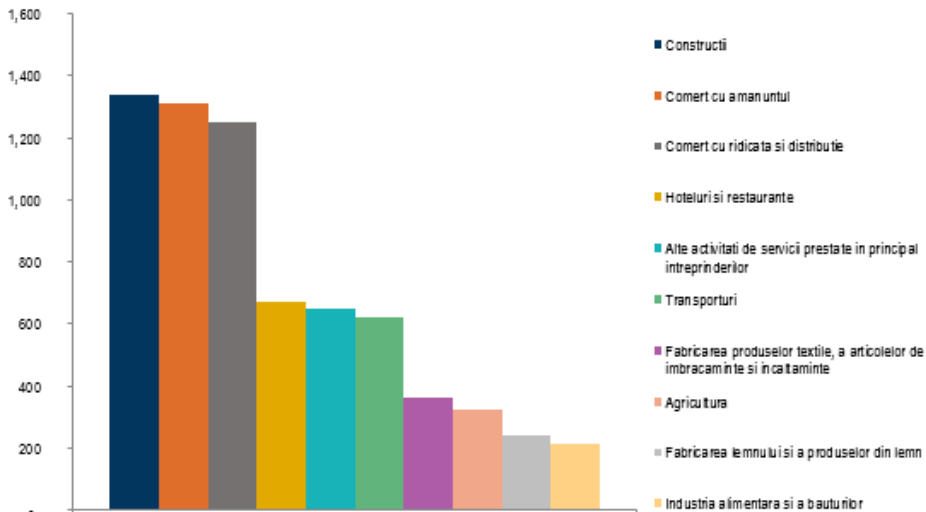

Insolvente cu cifra de afaceri > 0,5 MIL EUR

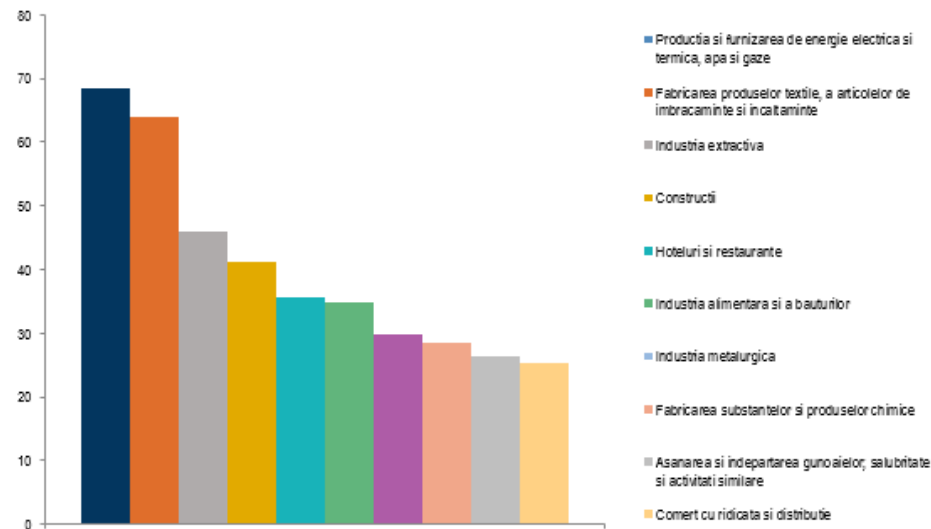

DISTRIBUTIA SECTORIALA A FIRMELOR INSOLVENTE

Distributia insolventelor in functie de sector

Distributia insolventelor : 1.000 de companii active

EVOLUTIA ANTREPRENORIALULUI - REGENERARE DISTRUCTIVA

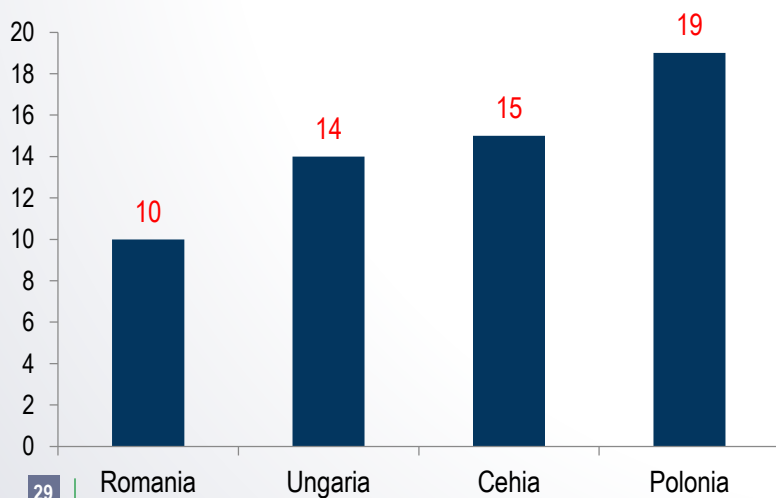
Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Suspendare	9.850	12.019	29.456	24.398	21.221	21.086	24.078	15.788	17.698	15.918	16.380	18.178
Dizolvare	3.200	3.762	18.766	7.508	4.001	22.500	23.208	18.336	27.967	29.923	31.197	35.035
Radiere	15.200	17.676	43.615	58.726	56.245	71.746	80.786	76.483	94.374	109.113	82.295	81.732
Insolvente	14.100	14.483	18.421	19.650	21.499	25.842	27.924	20.170	10.170	8.371	9.102	8.838
TOTAL OUT	42.350	47.940	110.258	110.282	102.966	141.174	155.996	130.777	150.209	163.325	138.974	143.783
OUT An-la-An		13%	130%	0%	-7%	37%	10%	-16%	15%	9%	-15%	3%
Inmatriculari	125.200	144.239	116.022	119.048	130.162	125.603	124.816	101.627	113.167	105.982	136.699	131.457
Din care - SRL	91.512	100.661	56.698	48.102	62.735	61.542	60.292	56.381	64.417	73.889	98.405	89.563
IN SRL An-la-An		10%	-44%	-15%	30%	-2%	-2%	-6%	14%	15%	33%	-9%
OUT : IN (SRL)	0,5	0,5	1,9	2,3	1,6	2,3	2,6	2,3	2,3	2,2	1,4	1,61
PIB Real YoY%	6,30%	8,50%	-7,10%	-0,80%	1,10%	0,60%	3,50%	3,10%	3,90%	4,80%	7%	4%
Rata de supravietuire *	35%	45%	52%	54%	61%	68%	70%	72%	79%	82%	88%	95%
Rezultat net consolidat **	-14%	-15%	-7%	-2%	4%	5%	6%	4%	1%	-3%	-5%	#NA
Etapa ciclului economic	Crestere Accelerata	Crestere Accelerata	Recesiune	Recesiune	Revenire Initiala	Revenire Initiala	Relansare Sustenabila	Relansare Sustenabila	Relansare	Relansare Accelerata	Relansare Accelerata	Incetinire

* Rata de supravietuire indică procentul companiilor care mai sunt în funcțiune la finalul lunii Februarie 2018 din companiile înființate în anul indicat

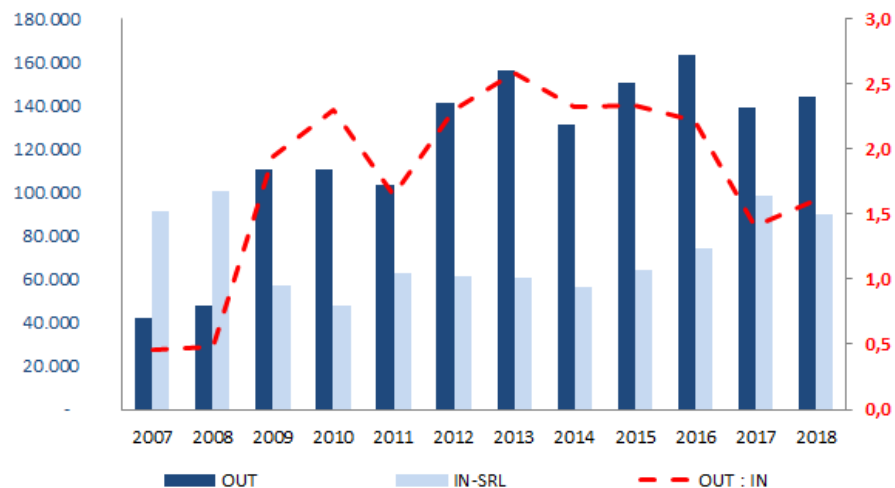
** Rezultatul net consolidat - este calculat prin raportarea tuturor profiturilor obținute la cifra de afaceri de la momentul înființării până în prezent. Include și companiile care nu mai sunt în funcțiune în momentul de față

Sursa: ONRC, MFP, INS, BNR, calcule proprii autor

Durata de activitate a companiilor (ani)

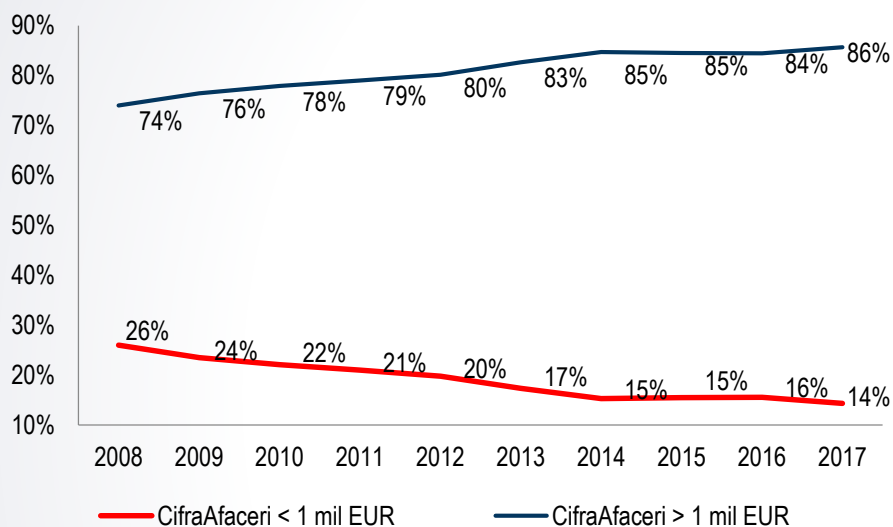

Raport inmatriculari vs. Intreruperi activitate

MICROINTREPRINDERI VS. COMPANIILE MARI (1/3)

Polarizarea veniturilor

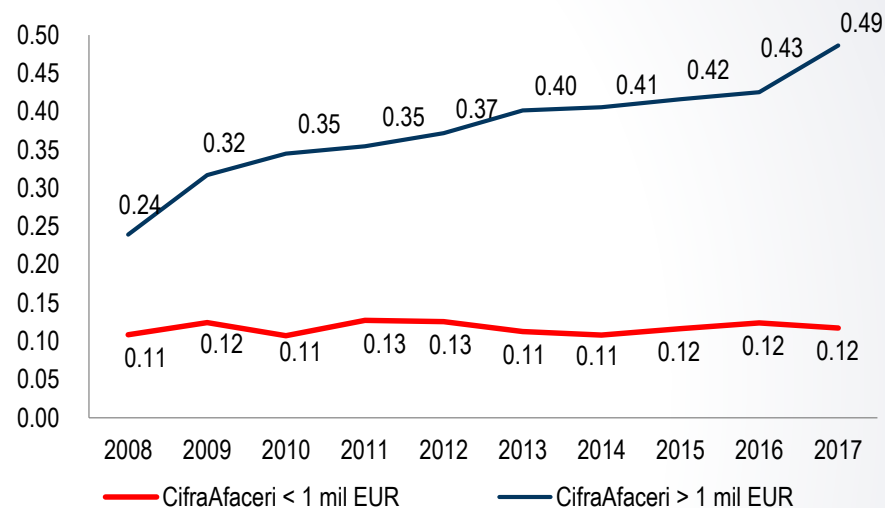

Sursa: MFP, calcule proprii autor

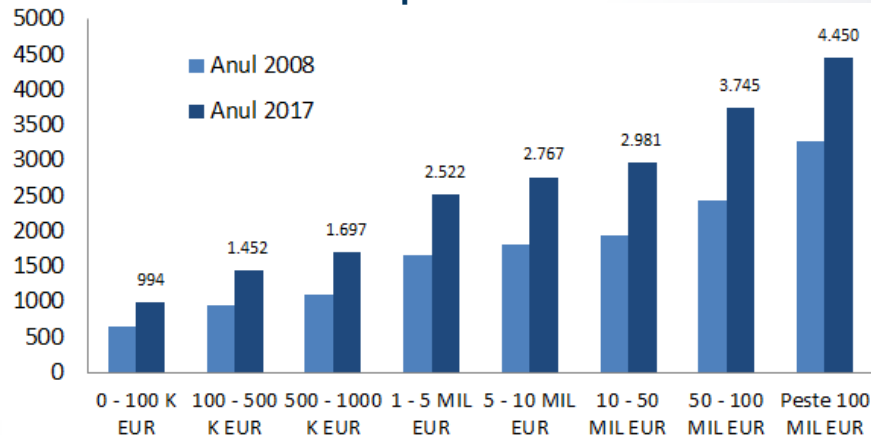
Accentuarea polarizării

- Concentrarea veniturilor la marile companii a determinat subțierea paturii de mijloc => **Vulnerabilitate**
- Companiile mai mari au investit în tehnologie și în logistică, înregistrând o eficiență superioară a muncii;
- Companiile mari înregistrează profituri în creștere și plătesc salarii superioare comparativ cu firmele mici!

Eficiența muncii (Cifra Afaceri / Angajat MIL RON)

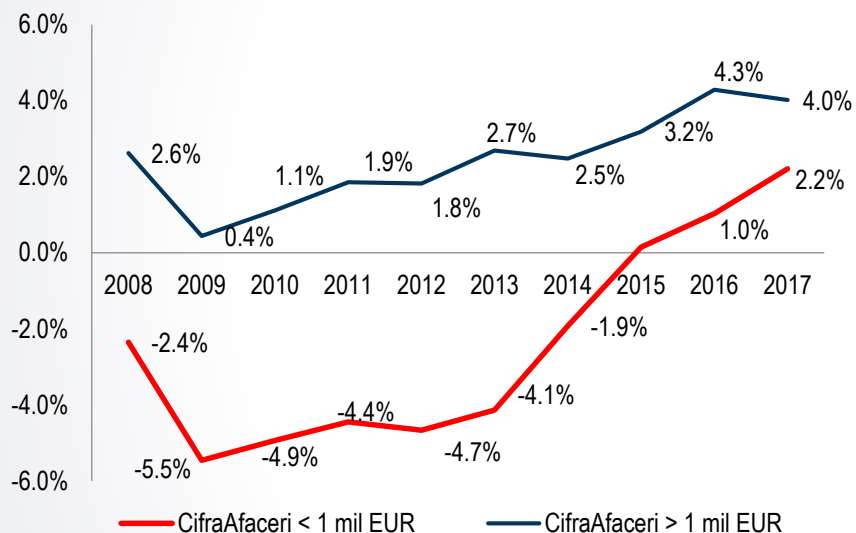

Evoluția salariului mediu net în funcție de dimensiunea companiilor active în România

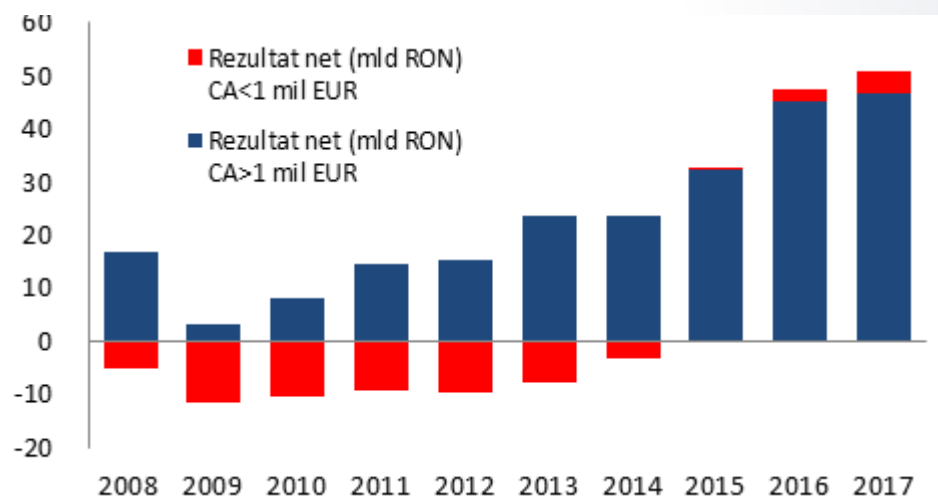
MICROINTREPRINDERI VS. COMPANIILE MARI (2/3)

Profitabilitatea comerciala

Sursa: MFP, calcule proprii autor

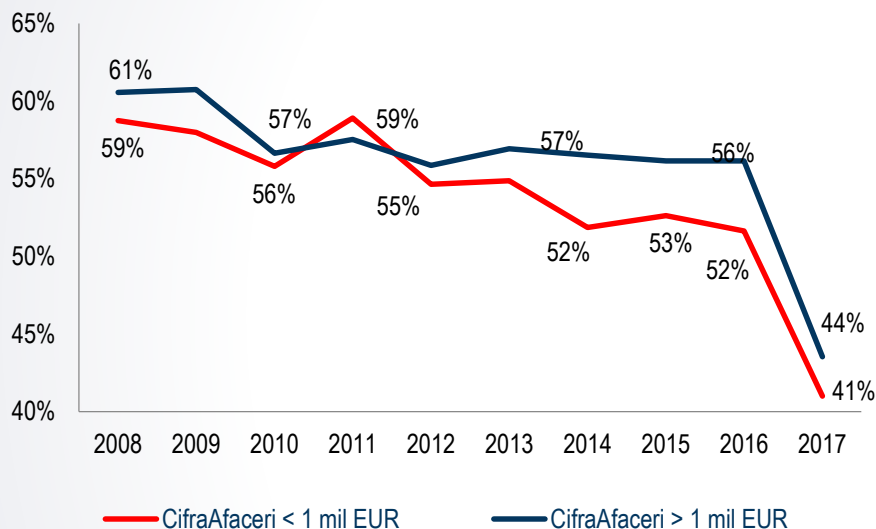
Rezultatul net absolut in functie de cifra de afaceri a companiilor

MICROINTREPRINDERI VS. COMPANIILE MARI (3/3)

Investitiile pe termen lung

Active imobilizate % Total Active

Sursa: MFP, calcule proprii autor

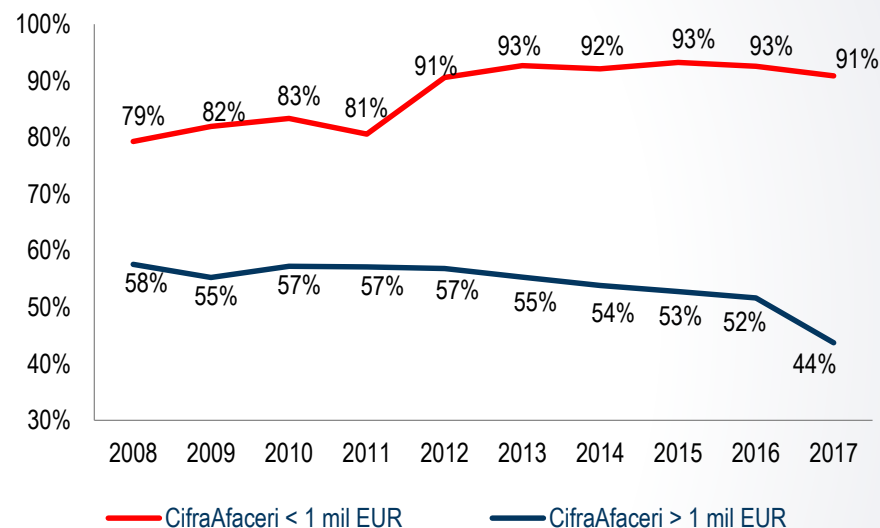
Investitiile in mediul privat sunt la nivelul minim din ultimul deceniu.

Cauze:

- Lipsa de predictibilitate fiscala
- Emigrarea fortei de munca
- Cresterea impredictibila a salariilor

Gradul de indatorare

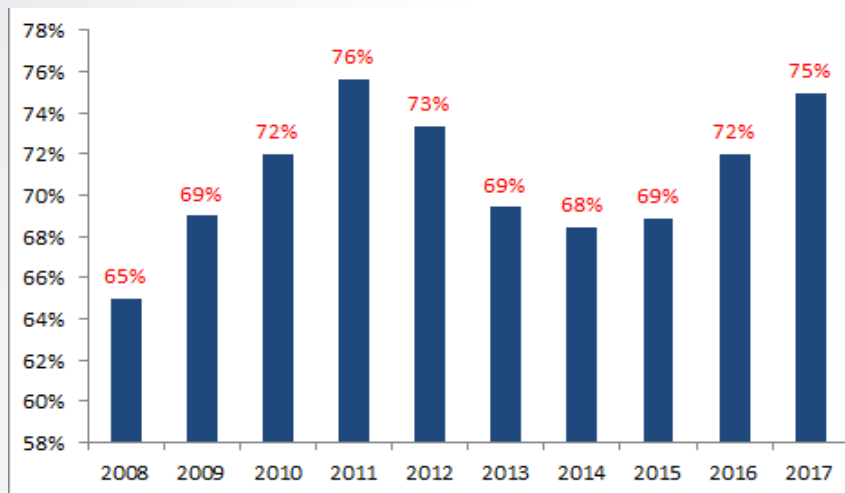
Datorii / Total Active

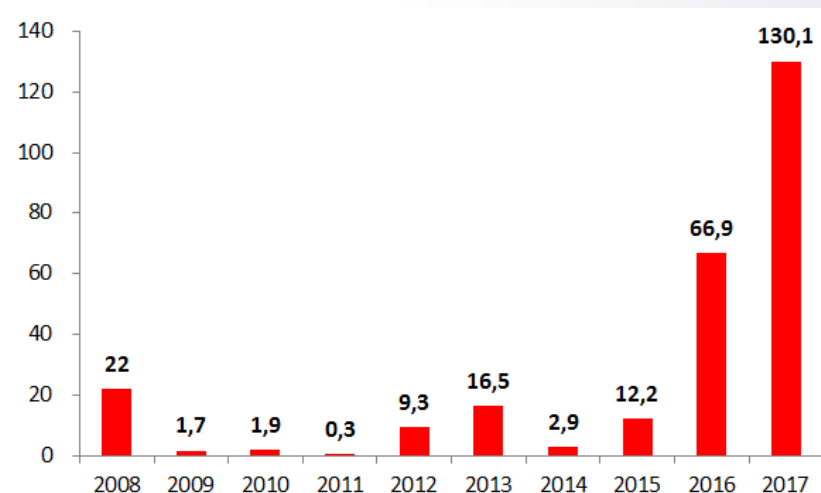
Gradul de indatorare este foarte ridicat in randul microintreprinderilor (94% din companiile active)

PIERDEREA INDEPENDENTEI FINANCIARE

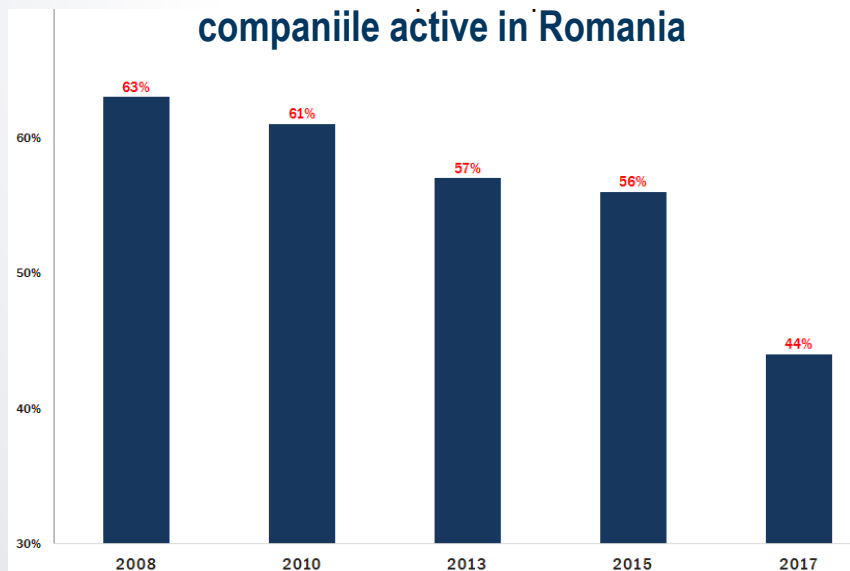
Evolutia gradului de indatorare (Datorii / Active)

Evolutia dividendelor (MLD RON)

Evolutia activelor imobilizate pentru companiile active in Romania

Decapitalizare si dezinvestitii

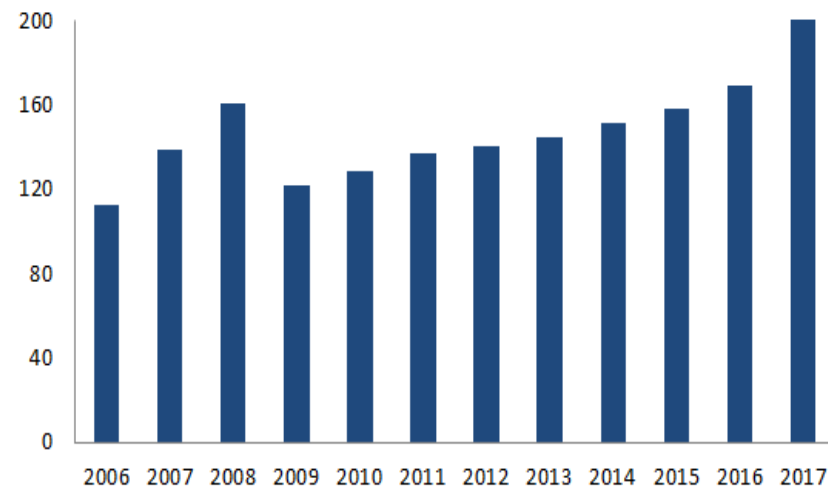
- Investitiile pe termen lung in sectorul privat efectuate in anul 2017 - la minimul ultimului deceniu
- Supra-taxarea muncii si sub-taxarea capitalului, in contextul cresterii costurilor salariale, a incurajat munca/ plata la negru si decapitalizarea companiilor, crescand gradul de indatorare si vulnerabilitatea companiilor la cresterea costului de finantare

DETERIORAREA CAPITALULUI DE LUCRU

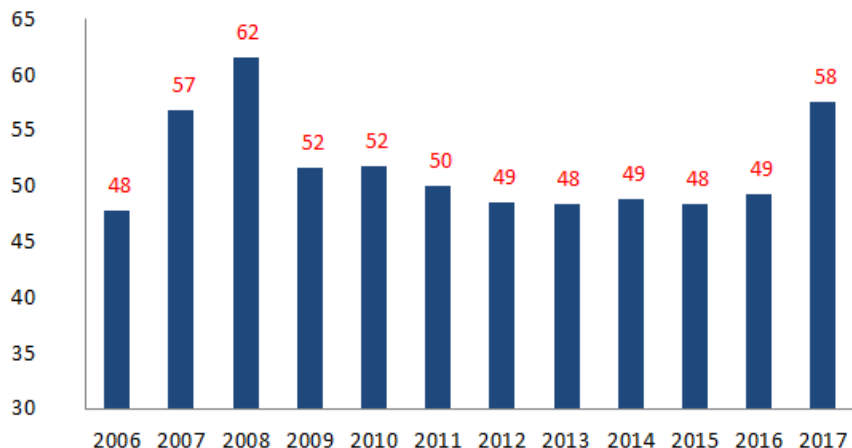
Durata gradului de incasare a creantelor (DSO - nr. zile)

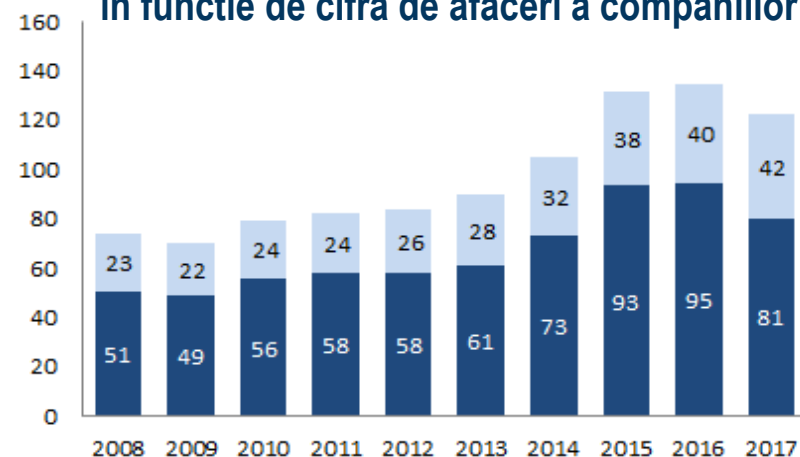
Stocuri MLD RON

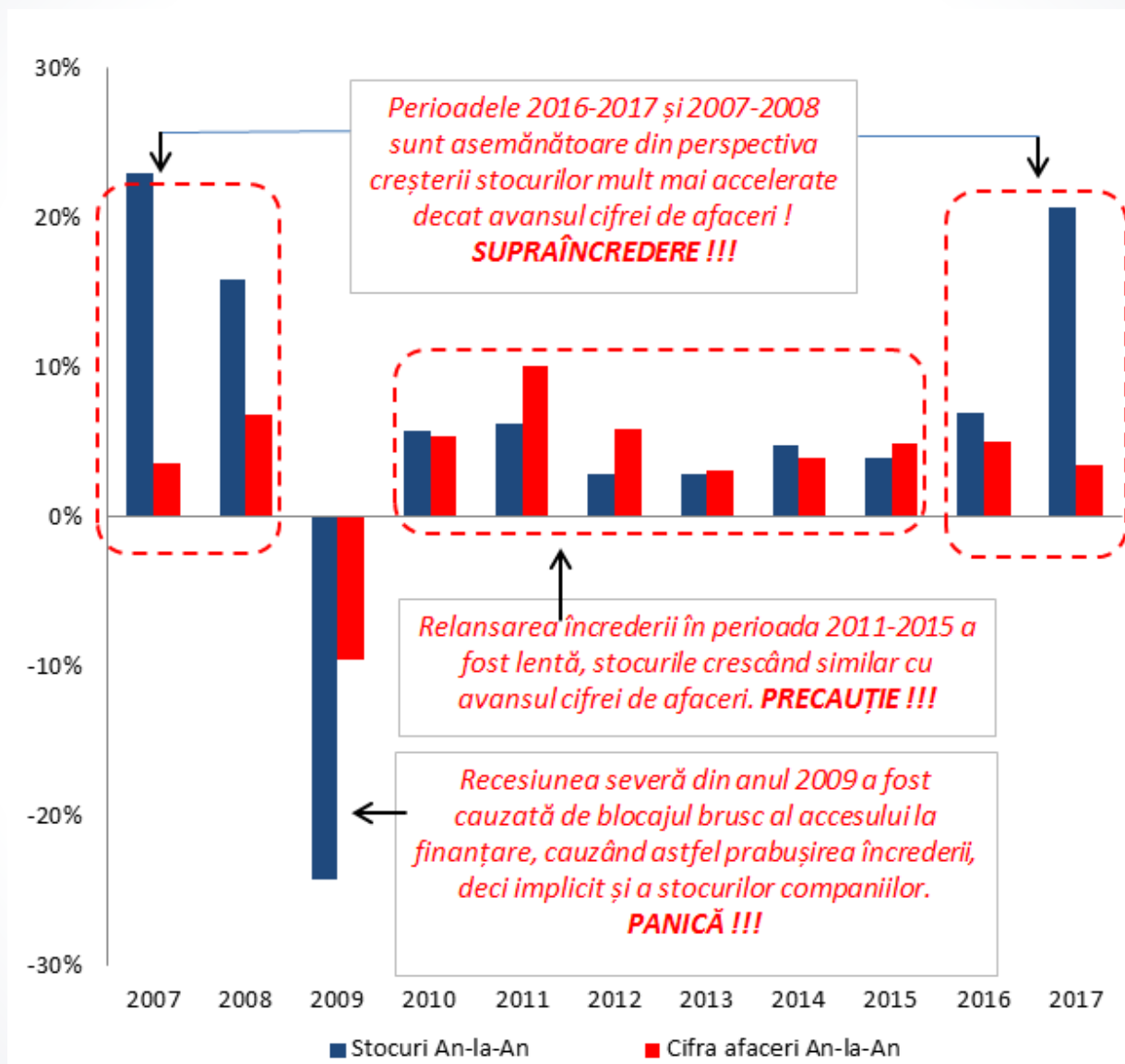
Durata medie de rotatie a stocurilor (zile)

Trezorerie (MLD RON) in functie de cifra de afaceri a companiilor

INDEX STOCURI VS. CIFRA DE AFACERI

PIERDEREA INDEPENDENTEI FINANCIARE - DEZECHILIBRU BILANTIER

- Capital de lucru pozitiv (2008) => Capital de lucru negativ (2015 - 2017)
- Scaderea gradului de capitalizare, de la 35% (2008) la 25% (2017)
- Cresterea ponderii Datoriilor pe Termen Scurt in Total Datorii, de la 58% (2008) la 79% (2017)
- Dezinvestitii nete, activele fixe scazand de la 63% (2008) la 43% (2017)

Anul 2008		Anul 2010		Anul 2013		Anul 2015		Anul 2017	
Fixe 63%	CP 35% DTL 32%	Fixe 61%	CP 37% DTL 27%	Fixe 57%	CP 30% DTL 26%	Fixe 56%	CP 31% DTL 22%	Fixe 44%	CP 25% DTL 16%
Circ. 37%	DTS 33%	Circ. 39%	DTS 36%	Circ. 43%	DTS 44%	Circ. 44%	DTS 47%	Circ. 56%	DTS 59%

Sursa: MFP, calcule proprii autor

Legenda:

CP = Capitaluri Proprii ; Circ. = Active Circulante ; DTS = Datorii pe Termen Scurt ; DTL = Datorii pe Termen Lung

coface

VA MULTUMIM!